

ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ

ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੋਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਖੁਦਾ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ

ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਸਰਵਉੱਚ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਖੁਦਾ ਸਥਾਨਕ, ਕਬਾਇਲੀ ਜਾਂ ਨਗਰ ਦੇਵਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਰਚਣਹਾਰਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਖੁਦਾ, ਪਿੱਤਲ, ਲੋਹੇ, ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਪੱਥਰ ਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਉਲਟ ‘‘ਜੇ ਨਾ ਵੇਖਦੇ ਨਾ ਸੁਣਦੇ, ਨਾ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹਨ’’ (ਦਾਨੀਏਲ 5:23) ਜਾਣੀ-ਜਾਣ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੜਨ, ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ, ਕਾਮੁਕ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੁਰਿਆਈ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਡੇਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਗੱਲ ਸੀ। ਇਹਦੇ ਉਲਟ, ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਖੁਦਾ ਬਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ, ‘‘ਉਹ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਬੁਰਿਆਈ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਸਚਿਆਰ ਹੈ’’ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 32:4)। ਖੁਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਮੂਰਤ ਰੂਪ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੇ ਉਹ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇੱਕੋ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਦਿਆਲੂ ਪਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭਲਾਈ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਯੁਗ ਵਿਚ ਹਰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ‘ਚ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹ ਖੂਬੀਆਂ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜੋ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਉੱਤਮ ਖੁਦਾ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਾਢ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਕੋਲ ਖੁਦਾ ਦਾ ਕੋਈ ਖ਼ਿਆਲ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਉੱਪਰਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਮਨੁੱਖ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ

ਖੁਦਾ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਸਭ ਨੂੰ ਜੋ ਸਰਵਉੱਚ ਅਥਵਾ ਭਲਾ ਹੈ, ਵਡਿਆਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਹਦੀਆਂ ਸਭ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹਨੂੰ ਮਾਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬੇਹਤਰੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਸਹੀ ਵੀ ਹੈ।

ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਰੂਪ 'ਤੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਪਾਪੀ

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਹਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸਰੂਪ ਆਖ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਫਰਿਸ਼ਿਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘੱਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਹੀ ਬਾਈਬਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਟਿੱਡੇ ਵਾਂਗ ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਬੇਹੱਦ ਪਾਪੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੋਹਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੀਣ ਜਾਂ ਹੰਕਾਰੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਣੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਲਾਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਕਮੀ ਵੀ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਦਾ ਇਹ ਦੋਹਰਾ ਪਹਿਲੂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਖੁਦਾ ਲਈ ਬਹੁਮੁੱਲੇ ਪਰ ਅਣਗਿਣਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕਾਰਣ ਹੀ ਸਲੀਬ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ।

ਅਜ਼ਾਦ ਨੈਤਿਕ ਪਸੰਦ

ਖੁਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਰੋਬੋਟ ਵਰਗਾ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜਿਹਨੂੰ ਉਹਨੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਵਿਚ ਭਾਵ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇ। ਨਿਯਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤਵਾਦ ਦੇ ਉਲਟ, ਬਾਈਬਲ ਬੀਜਣ ਅਤੇ ਕੱਟਣ ਦਾ ਨਿਅਮ ਦੇ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਬਦੀ ਘਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਨਸਾਨੀ ਬਰਾਬਰੀ

ਬਾਈਬਲ ਮੁਤਾਬਕ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵਰਗ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵਰਣ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਕਈ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਾਂਗੂੰ ਯਹੂਦੀ ਵੀ ਸਵਰਣ ਹੋਣ ਦੇ ਵਹਿਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮਸ਼ੀਹ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ, ਪਰ ਉਹਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਬਾਕੀ ਕੌਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ, ਖੁਦਾ ਨੇ 'ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਨਾ ਸਮਝਣ। ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬੇਹਤਰ ਜਾਣਿਆ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਨਾਨੀ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਰੋਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨੀਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰਕੇ ਰੋਮੀ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਰੋਮੀ, ਸਭ

ਗੈਰ-ਰੋਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਦੇ ਇਕ ਮੱਕਾਰ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਨਾਸਤਿਕ ਸੈਲਸਸ ਨੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਧਰਮ ਕਰਕੇ ਮਸੀਹੀਅਤ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ।

ਅਡੌਲਫ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਇਹ ਖਿਆਲ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜਰਮਨ ਲੋਕ ਆਰੀਆ ਕੌਮ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਤਕ ਹਕੂਮਤ ਕਰਨਗੇ। 1940 ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਜਪਾਨੀ ਲੋਕ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਲਈ ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੂਰਜ ਹਨ।

ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਹਰ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਭ ਲਈ ਮਰਿਆ। ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਕਿ "ਖੁਦਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ" (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 10:34) ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਦਿਮਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨੂੰ ਖੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਾਈਬਲ ਨਿਰੋਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ।

ਫ਼ਰਜ਼ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਬਾਰੇ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਸੇ ਸਧਾਰਨ ਸੋਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਮਹਾਨ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੋ ਹੁਕਮ ਹੀ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਭ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹਨ (ਮੱਤੀ 22:36-40)।

ਖੁਦਾ ਲਈ ਪਿਆਰ

ਬਾਈਬਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰਚਣਹਾਰੇ ਅਤੇ ਸਵਰਗੀ ਪਿਤਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਲਈ ਪਿਆਰ, ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ, ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਸਹੀ ਹੈ, ਓਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਉਸ ਮਾਪਦੰਡ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਹਦਾ ਬਾਈਬਲ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਦੁਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਤਾਅ ਸਹਿ ਕੇ ਵੀ ਅਨੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ, ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਆਂਢੀ ਲਈ ਪਿਆਰ

ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਰੱਖਣ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਵੀ ਖੁਦਾ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਭੁੱਖੇ ਨੂੰ ਭੋਜਨ, ਦੁਖੀ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੇਣ ਅਤੇ ਠੁਕਰਾਏ ਹੋਏ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਿਆਰ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਬੁਰਾਈ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਆਂਢੀ ਦੇ ਪਿਆਰ ਲਈ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਪ੍ਰਤੀ ਚੰਗੇ ਸਲੂਕ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਐਨੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ 'ਚ ਇਹਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨਕਲੀ ਗੁਣ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਬਾਈਬਲ, ਖਾਸਕਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਉਹਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੇਹਤਰੀਨ ਹੈ, ਪਰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤੀਪੂਜਕ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਤਾਰੀਫ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਸੂਰਬੀਰਤਾ, ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਸੂਰਬੀਰਤਾ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਵੱਢੇ ਜਾਣਗੇ, ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਮਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26:52)। ਲਾਠੀ ਨਾਲ ਮੱਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਭਗਤੀ ਲਈ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਰਗ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਜੇ ਦੋਸਤ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੱਚਿਆਈ ਵਿਚ ਨਾ ਚੱਲਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੱਚਿਆਈ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹਿਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਸੱਚਿਆਈ ਪ੍ਰਤੀ ਐਨੇ ਪੱਕੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਛੱਡ ਦੇਈਏ। 'ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵੈਰੀ ਉਹਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਹੋਣਗੇ' (ਮੱਤੀ 10:36)

ਸੂਰਬੀਰਤਾ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕਈ ਥਾਂ ਚਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਲਾਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਿੰਨੇ (ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ) ਗੁਣ ਰਚਣਹਾਰੇ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਉਲਝ ਜਾਣ ਤਾਂ ਗੁਣ ਨਾ ਰਹਿ ਕੇ ਇਹ ਅੰਗੁਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰ

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੁਦਾ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸੱਚਾਈਆਂ ਬਗ਼ੈਰ ਕਿਸੇ ਮਦਦ ਦੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਬੂਤ ਹਨ।

ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹੀ ਅਸਰ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਸੀ। ਨਾਸਰਤ ਦੇ ਉਹਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਬੁੱਧ ਦੀਆਂ ਉਹਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੰਗ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਐਨੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਕਲ ਉਹਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਮਿਲ ਗਲ ਗਈ। ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ‘‘ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈਆਂ? ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?’’ (ਮਰਕੁਸ 6:2)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ‘ਚ ਹੀ ਖੇਡਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ; ਉਹ ਉਹਦੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨੂੰ, ਉਹਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਪਤਾ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਜੇ ਉਹਨੇ ਚੰਗੀ ਤਾਲੀਮ ਪਾਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਦੁਗਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅੱਜ ਵੀ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈਆਂ? ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?’’ ਯਿਸੂ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਅੱਠ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਬੂਵਤ ਕਿ ਯੱਸੀ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਤੇ ਆਤਮਾ ਆਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਹ ਬੁੱਧ, ਸਲਾਹ, ਸਮਰੱਥਾ, ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਏਗਾ (ਯਸਾਯਾਹ 11:2), ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈਆਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਬੁੱਧ ਦਾ ਭੇਤ ਅੱਜ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਗਹਿਰਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲਾਂ ਕਿਸੇ ਇਲਾਹੀ ਵਸੀਲੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ‘ਚ ਪੂਰੀ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਹੀ, ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਾਲਪਨੇ ਕਰਕੇ ਇਹਦੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੋਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ‘‘ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਆਈਆਂ?’’ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਜਿਹੜਾ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹਨ।